

Reconeixement de mèrits al voluntariat lingüístic per a Joan Lladonet, coordinador d'aquesta revista

Pere Polo Fernández

Després de dedicar els seus primers 12 anys de treball a l'ensenyament privat i al col·legi de Montision, Joan Lladonet aprova les oposicions i comença a fer classes a La Soledat, Calvià i St. Llorenç des Cardassar, quan acabava la dècada dels 70 i començava la dels 80. És el principi de l'ensenyament en català, cursets ràpids d'aprenentatge i, cursos per fer-se mestre de català, en els quals va impartir durant un parell d'anys la Didàctica de la llengua, i mentre, per un acord amb altres companys i a través del concurs de trasllats és destinat al Rafal Vell, allà on començarà a fer l'ensenyament en català, és el temps de les aules prefabricades, escoles separades, fins que arriba l'escola nova, quan ja feia un quants anys que es feia tot l'ensenyament en català, són 12 anys a l'equip directiu o de director o de cap d'estudis. Durant la dècada dels 90 fa oposicions a professor de llengua catalana de secundària. Imparteix un any de classe a l'institut de Calvià i després a Aurora Picornell, lloc on ha desenvolupat altres 8 anys de feina. En aquests moments és el quart any que té una comissió de serveis a l'STEI-i, i entre d'altres tasques coordina la revista Pissarra. Durant el mes de desembre de l'any que ha acabat és quan l'OCB li ha fet aquest reconeixement de mèrits, que ell diu que se'l mereixen moltes altres persones que s'han desviscut per ajudar a normalitzar la llengua catalana, sempre havent d'anar a contracorrent i lluitar contra tots els obstacles i entrebancs que els governs del PP han anat posant pel camí.

"...aprenien català i castellà sense cap tipus de problemes, i els pares i mares creien en nosaltres i tampoc no n'ocasionaven."

Què vares sentir quan vares rebre la notícia que t'havien concedit aquest premi 31 de desembre?

Vaig tenir uns quants sentiments alhora, un cert respecte pels actes que s'haurien de realitzar d'anar a recollir el premi i parlar al públic que ompliria l'Auditori i més, si es retransmetia per televisió, ja que mai no m'ha agradat el protagonisme ni ser el centre d'atenció; anecdòticament et puc contar que quan era petit per no haver de pujar damunt un escenari d'un teatre, no vaig dir que tenia el nombre premiat d'una rifa que es feia en el descans d'una obra al meu poble, a Campos. També vaig sentir una mescla d'alegria i orgull perquè se'm reconeixia un

treball, tot i que crec que no havia fet res més que el que em corresponia, com a professional i com a persona que en un moment determinat de la seva vida s'havia sentit estafada per la formació rebuda en la qual se m'havia amagat la meua llengua i la meua cultura, la catalana.

Vàreu tenir facilitats per fer tot l'ensenyament en català al CP Rafal Vell?

Com ja he dit abans, només vàrem tenir els obstacles de les lleis i decrets del Govern que ens feia demanar permís per posar en marxa aquest tipus d'ensenyament, i havies de presentar una extensa documentació per poder endegar els cursos en català. De totes maneres, si hi ha voluntat, els problemes desapareixen, ja que mentre esperàvem el permís, nosaltres ja anàvem fent l'ensenyament en català. Problemes amb el professorat no n'hi va haver cap ni un, érem un equip de mestres molt conjuntat i tots sabíem allà on volíem arribar; amb l'alumnat molt menys, aprenien català i castellà sense cap tipus de

problemes, i els pares i mares creien en nosaltres i tampoc no n'ocasionaven. Aquests arribaven a l'hora de l'admissió d'alumnat, perquè sempre teníem un excés de demanda de places escolars. Estic parlant en passat, perquè fa més de dotze cursos que no som allà i l'ensenyament en català s'ha generalitzat, encara que els obstacles que posa el Govern cada dia són més grossos.

A principis dels 80 hi havia molts de centres que feien l'ensenyament en català?

El primer que va fer l'ensenyament en català va ser el centre privat Mata de Jonc, després el CP Rafal Vell, i més envant crec que varen ser el CP de Montuiri i el de Campos. A poc a poc, i vist l'èxit que s'obtenia a través de trobades de la CENC i de les escoles d'estiu, es va anar generalitzant, fins arribar a la situació actual.

És veritat que fer tot l'ensenyament en català i ensenyar el castellà com a assignatura, perjudica el castellà?

És la mentida més gran que es pot dir sobre aquest tipus d'ensenyament. S'ha comprovat aquí, a València, al Principat i a la Catalunya Nord, que l'alumnat que fa el primer ensenyament en català, aprèn simultàniament la llengua catalana i la castellana, i la catalana i la francesa, pel fet que en l'ambient es troben més aquestes segones llengües i perquè la fonètica del català és més complicada. En canvi l'alumnat que fa el primer ensenyament en castellà, especialment si és castellanoparlant, no arriba a aprendre bé el català en la seva etapa escolar i quan acaba els estudis no la sol saber parlar. Jo he conegut molts pares que al principi es trobaven reticents o no es fiaven d'aquest tipus d'ensenyament i que després han mostrat el seu agraïment pels aprenentatges lingüístics adquirits pels seus fills i filles.

"...l'alumnat que fa el primer ensenyament en català, aprèn simultàniament la llengua catalana i la castellana, i la catalana i la francesa..."

Què deu passar, doncs, amb aquestes persones que diuen que fer el primer ensenyament en català o practicar la immersió lingüística perjudica el castellà?

Aquestes persones tenen motius ideològics, d'odi cap a una llengua que creuen de tercera categoria i que no volen que els seus infants hi dediquin temps, que creuen perdut, i totes les seves declaracions i actuacions freguen la patologia lingüística. Si són catalanoparlants és que tenen vergonya d'una llengua que consideren inferior i un gran autoodi.

Va canviar la situació de posar obstacles a l'ensenyament en català en temps del govern del Pacte de Progrés?

Va ser com una alenada d'aire fresc, va ser el moment en què la Conselleria es va convertir plenament en Conselleria d'Educació, on hi havia gent experta en matèria educativa i lingüística, i que sabien que tots els pobles del món civilitzats intenten recuperar la seva llengua i la seva cultura i fan tot el que poden perquè sigui així. Si haguessin governat durant tres legislatures els avanços haurien estat notables, però la Conselleria actual n'ha destruït molts dels que s'havien fet.

Crec que has format part d'un quants grups de treball que s'han dedicat a elaborar material per a l'ensenyament de la llengua catalana...

Sí, a començament dels 80 es va formar la CENC (Comissió per l'Ensenyament i Normalització del Català) a l'Obra Cultural Balear, i allà ens vàrem organitzar en grups de treball. Vaig pertànyer a un grup que es dedicaria a fer material per a l'ensenyament del català, i vàrem començar fent-ne per a 2n de EGB, perquè consideràvem que Ansa per Ansa era un bon material per a educació infantil i 1r curs. Una vegada acabat, el vàrem enviar al Premi Baldori Reixach i el vàrem guanyar. Aquest llibre va ser editat per l'editorial Eumo, que després va cedir els seus drets a l'editorial Moll, i aleshores vàrem continuar la col·lecció fins a 8è d'EGB. Més envant vàrem fer les correccions oportunes i vàrem elaborar una segona col·lecció per a educació primària i vàrem adaptar els de 7è i 8è, convertint-los en els de 1r i 2n d'ESO, i finalment vàrem publicar els de 3r i 4t.

Mentre fèiem aquest material coordinava els nivells B i C de català per a adults a l'OCB i vàrem acabar publicant material per a aquests nivells, que també va servir per a BUP.

Paral·lelament ens vàrem dedicar a fer llibres de recursos lingüístics i literaris, que s'han publicat en el que s'anomena Projecte Plenamar, el qual està

format per quatre col·leccions: Mar de Fons, Mar de Sons, Mar de Mots i Mar de Jocs. A la primera col·lecció hem publicat com es podia treballar a l'escola la novel·la negra, la d'aventures, la de por i terror, la de ciència-ficció i les rondalles; a la segona hem preparat com treballar les onomatopeies, les endevinalles, les cançonetes, les dites i les frases fetes i els poemes; a la tercera, hem preparat com treballar el diccionari, els còmics, les tècniques narratives, llibrets de lectura per a cada cicle de primària i a la quarta, com treballar l'expressió i la comprensió orals, el lèxic, l'ortografia per a primària i per a secundària a través dels jocs. Tots aquests llibres s'han regalat a totes les escoles, però em consta que han anat desapareixent. De totes maneres l'editorial Moll els distribueix. Com a anècdota he de remarcar que el grup que ens hem dedicat a fer material, que primer vàrem ser Seminari de Català de l'ICE-CENC, i més envant Seminari de Català de la UIB, va aconseguir fa uns deu anys el premi Emili Darder, també en els 31 de desembre.

"Del mereixement ja t'he explicat que hi ha moltes persones que també han fet una feina per ajudar a normalitzar la llengua catalana..."

Em sembla que has fet molta feina i que el premi que has rebut era ben merescut. Què fas a l'STEI-i, a més de coordinar la revista *Pissarra*?

Del mereixement ja t'he explicat que hi ha moltes persones que també han fet una feina per ajudar a normalitzar la llengua catalana, i que jo només he fet el que em corresponia. A l'STEI-i, i especialment a l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics, em dedico a la correcció de textos i llibres en català i a la traducció del català al castellà i viceversa. També he fet algun curset i elaborat unitats didàctiques i les corresponents guies, en corregesc, en tradueixc, faig i corregesc CD-ROM, etc., que també se solen enviar a les escoles i instituts.

Com podeu comprovar en Joan viu ben entretingut i continua amb un elevat nivell de feina. Esperam que per molts d'anys. □